

nemlig, om jeg ikke huffer feil, en Byrde af henved 200,000 Rd. Dette er i sin Tid blevet meddeelt enten Finansudvalget, eller et andet vedkommende Udvalg i Thinget, og man har derefter ikke fundet sig foranlediget til at gaae videre ind paa Sagen. Forvrigt skal jeg bemærke, at en Henvisning til Indenrigsministeriet neppe vil være hensigtsmæssig, da Arreso er en Domaine, og det er ogsaa Finansministeriet, der gennem Domainestyrelsen har ladet optage de nævnte Undersøgelser, Beskrivelser og Forretninger; det stete rigtignok paa en Tid, da jeg ikke var Domainedirecteur, men jeg har dog, efterat jeg atter havde tiltraadt Domainedirectoratet, seet Saameget af Sagen, at jeg bestemt kan erindre det Udfald, som jeg nu har tilladt mig at referere.

S. Nielsen: Det har ikke været mig ubekendt, at der har været nedsat en Commission til at tage den Sag under Overbetjelse, og det er heller ikke undgaaet min Opmærksomhed, at Resultatet af denne Commissions Arbejde er meddeelt Finansudvalget for ifjor. Det fremgaaer af Commissions Betænkning, at der af Arreso kan indvindes omtrent 4,000 Td. Land, men, hvad der forekommer mig besynderligt, og jeg kan sige feilagtigt, er, at Commissionen kun har ansat den bedste Jord, der kunde indvindes ved Spens Udtørring, til 75 Rd. pr. Td. Land, og den ringeste Jord til en Værdi af 30 Rd. Jeg vil nu indrømme, at der gives simple Jord til denne lave Ansættelse, men jeg anseer det for umuligt, at den bedste Jord paa Bunden af Arreso ikke 15 Aar efter, at Udtørringen har fundet Sted, — det er nemlig det, Calculen gaaer ud paa —, skulde være mere værd end 75 Rd. pr. Tønde Land. Efter det særdeles Kendskab, jeg har til Spens Bund, navnlig til den ene Side af den, anseer jeg dette for at være en feilagtig Ansættelse af Commissionen. Det fremgaaer tillige af Commissions Betænkning, at Tabet af den Vandkraft, som nu benyttes ved Frederiksværk, kan anslaaes til 180,000 Rd., og, da Udtørringen anslaaes at ville koste 120,000 Rd., er selvfølgelig det Hele, hvorom det dreier sig, en Udgift af 300,000 Rd.; men, naar vi nu gaae ud fra, at hver Tønde Land kunde

faae en Værdi af blot 100 Rd. pr. Tønde Land, saa fik vi 400,000 Rd., og selvfølgelig blev der ved dette Foretagende et Overskud af 100,000 Rd., og det er derfor, jeg har tilladt mig at anføre, at jeg troede, dette Andragende havde Interesse ogsaa i statsøkonomisk Henseende. Jeg turde maaffet saaledes henlede saavel den høitærede Ministers som Thingets Opmærksomhed paa, om der dog ikke var Anledning til ved Sagens næste Behandling at henvise dette Andragende til Ministeriet; om det blev til Indenrigsministeren eller Finansministeren er mig ligegyldigt; jeg vilde være tilfreds med hvilken af Dele det blev.

Tschering: Troe ikke de ærede Medlemmer, som interessere sig for den Sag, at, saaledes som den nu staar, vilde de gaae en lang fortere Vej, naar de tilbode Regjeringen som Minimums Betaling for Arreso den Værdi, som Regjeringen maa have for Hestekraften, og at Arreso dernæst blev sat til Auction med Tilladelse til at udgrave den? Saa havde Regjeringen Sikkerhed for, at den fik Betaling for det, som den giver Staten for Diebliffet, nemlig Vandkraften, og, naar den dernæst kommer til Auction, saa kunne jo de ærede Herrer, som troe paa det store Udbytte, Udgravningen kan give, overtønde hverandre — det er den simple Vej. Statskassen kan egentlig slet ikke have med denne Sag at gjøre, efterat der er foretaget en saa fuldstændig Undersøgelse som den, der har fundet Sted. Man kan vist ikke forlange, at Staten skulde gaae hen og paa Maa og Saa udsætte sig for et Tab af 100,000 Rd. for at udgrave Arreso, og det vilde vistnok ogsaa være en fuldkommen urigtig Fremserd, og, naar det ærede Medlem troer, at Værdien af det Jordsmon, som nu ligger paa Bunden af Arreso, vil den Dag, det er lagt tørt, det vil sige, naar Udtørringen fuldstændigt har fundet Sted, thi mere gaaer Commissions Undersøgelse ikke ud paa, være høiere end de Priser, han nævner, saa vil jeg gjøre opmærksom paa, at hidtil have alle de Foretagender af den Art, som Staten har indladt sig paa, vist, at disse Priser allerede ere temmelig høie, og de Folk, som have ansat disse Priser, det er Folk, som